

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Poniedziałek 28 lutego 1938 r.

Nr. 59

Straszliwa katastrofa w Łodzi

Runął komin, rujnując urządzenia fabryczne i masakrując robotników

W dniu wczorajszym na terenie fabryki J. Lohrera w Łodzi zawałił się komin fabryczny. Górna część 32 metrowego komina runęła częściowo na przyległy budynek kotłowni, częściowo zaś na budynek 1 piętrowy zajęty przez suszarnię i wykończalnię.

W fabryce w chwili katastrofy zatrudnionych było 140 robotników. Gruzy walące się komina przebiły dach kotłowni, niszcząc częściowo urządzenia. W suszarni padające zwłoki cegły przebiły dach i spowodowały zawalenie się stropu pierwszego piętra, który wraz z maszynami runął na parter.

W suszarni pod gruzów wydobyto ciężko ranne robotnice Apolonię Rustową i Franciszkę Błażejowską.

Rustowa w drodze do szpi-

Ten pan

który przed paru laty był na wycieczce ze swym kolegą i dwiema młodymi pannami, jedną Zosią a drugą Franiszką, czy pomyślał kiedy, jakie były skutki jego przelotnej znajomości?

Czy zastanowił się nad tym, co robi?

Niech przeczyta w dzisiejszym numerze na stronie 4-ej powieść Frani Snopkówny. Może przypomni sobie, może odzwieć się w nim głos sumienia i wstyd rumieńcem okryje mu twarz!

Zbrojny napad na więzienie dla dokonania samosądu na mordercy

BUENOS AIRES. Donoszą tu z Meksyku, że mieszkańcy miasta Tiajuana, w przekonaniu, że w więzieniu miejscowym znajduje się aresztowany żołnierz, oskarżony o zamordowanie 8 letniej dziewczynki Ugi Camacho, napadli na więzienie, usiłując je podpalić, celem dokonania samosądu na osobie o-

tala zmarła, Błażejowską umieszczono w szpitalu. Poza tym jedna robotnica i urzędnik fabryki odnieśli lżejsze obrażenia.

Na miejsce katastrofy przybyły władze, oraz komisje śledcza i techniczna. Jak się dowiadujemy, komin wzniesiony kil-

kanaście lat temu do wysokości 24 metrów, został podwyższony do 32 metrów. Ta właśnie nadbudówka runęła.

Fabryka została unieruchomiona z powodu zniszczenia kotłowni. 140 robotników pozostało bez pracy.

Kolonizacja miast polskich przez wieś

Min. Kwiatkowski formułuje program gospodarczy na 20 lat

Po generalnym referencie sen. Rostworowskim podczas debaty budżetowej w komisji senackiej zabrał głos p. wicepremier Kwiatkowski, który oświadczył m. i. co następuje: „Można atakować Skarb, iż wymógł na wierzycielach swoich ustępstwa, ale należy uwzględnić, że nikt w Polsce nie dopomógł materialnie do stworzenia kapitału zakładowego własnego Państwa.

Okres rządów Józefa Piłsudskiego był okresem pieczołowitej polityki wojskowej. Doświadczenie uczy nas, że na długą falę niedobór budżetowy jest elementem niszczycielskim. Nie powinniśmy i nie możemy przerwać stałego natężenia prac, związanych z walorami obrony. W szerokim znaczeniu tego słowa i ten postulat oddziaływać będzie w sposób istotny na nasze plany budżetowe.

W planie budżetowym musimy uwzględnić postulaty obrony, oświaty, komunikacji, słuszne potrzeby pracowników państwowych, postulaty zawarte w rezolucjach Sejmu i Senatu.

Z wszystkich dóbr i wartości którymi naród i państwo może rozporządzać eksportowaliśmy najcenniejsze tj. człowieka. Roczny dopływ gotówki do rądzin emigrantów wynosił wówczas około 50 milj. dolarów tj. sumę zbliżoną do pożyczki stabilizacyjnej 1927 r. To zostało od lat zamknięte.

W tym stanie rzeczy formu-

ujemy drugi postulat wewnętrznej kolonizacji ze wsi do miast poprzez silniejsze uprzemysłowienie, unarodowienie produkcji i handlu oraz rozbudowę funkcji gospodarczych tak, aby luźniej stało się na wsi i ruchliwiej pod względem gospodarczym w miastach.

Nasz postulat na najbliższe 20 lecie brzmi w ten sposób:

50% ludności Rzeczypospolitej winno żyć z czynnej pracy na roli, a pozostałe 50% winno wiązać swój byt i swoje losy z przemysłem, handlem, wolnymi zawodami, pracą w służbie publicznej itp dziedzinami które nie wiążą się z zawodową produkcją rolniczą.

Temu celowi służy m. i. Centralny Okręg Przemysłowy.

Lord Halifax następcą Edena

Jest zwolennikiem porozumienia z Niemcami i Włochami

LONDYN. Oficjalnie opublikowano nominację lorda Halifaxa na ministra, zaś lorda Butlera na wiceministra Spraw Zagranicznych.

Nowy minister Spr. Zagr. W. Brytanii lord Halifax, którego imię i nazwisko przed podniesieniem do godności lordowskiej brzmiało Edward Fryderyk Lindley Wood, pochodzi —

podobnie jak b. min. Eden — z Yorkshire.

Lord Halifax ma 57 lat. Jest on najstarszym synem drugiego wicehrabiego Halifaxa i odziedziczył tytuł po zgonie ojca przed dwoma laty.

Rozpoczął karierę parlamentarną w r. 1910 gdy wybrany został do Izby Gmin jako poseł konserwatywny z jednego z okręgów Yorkshire.

Lord Halifax należy do najwybitniejszych postaci politycznych współczesnej Anglii. Z b. premierem Baldwinem łączyła go długoletnia przyjaźń. Premierowie Baldwin i Chamberlain z reguły zasięgali jego opinii we wszystkich ważniejszych sprawach.

Lord Halifax jest zdecydowanym zwolennikiem porozumienia z Niemcami i Włochami.

Represje przeciw Arabom

którzy udzielają poparcia terrorystom

LONDYN. W Jerozolimie wydane zostało rozporządzenie, nadające wysokiemu komisa-

rzowi nowe nadzwyczajne pełnomocnictwa.

Na mocy tego rozporządze-

nia wysoki komisarz ma prawo natychmiastowego zwalniania ze służby każdego urzędnika lub funkcjonariusza administracji rządowej oraz instytucji samorządowych i publicznych w Palestynie, który został internowany w obozie koncentracyjnym lub zesłany z kraju za działalność wywrotową.

Rozporządzenie to jest o tyle doniosłe, że umożliwia auto matyczne zwolnienie urzędników Arabów, udzielających poparcia terrorystom.

Dotychczas deportowano dwóch wyższych dygnitarzy arabskich, a mianowicie burmistrza Jerozolimy Husseina Khalidi oraz jego kuzyna Rasem al Khalidi, inspektora związku arabskich spółdzielni w Palestynie.

Obaj zostaną obecnie niewątpliwie zwolnieni ze swych urzędów, które dotychczas nominalnie piastowali.

Unoszony na krze lodowej robotnik przełtyra półtora kilometra

Przy rąbaniu lodu na Warcie w pewnej chwili urwała się większa tafla lodu, unosząc na sobie 18-letniego robotnika St. Madajka i niesiona warłkim

prądem rzeki, poczęła się szybko oddalać.

W ten sposób Madajek przepląnął na krze pod dwoma mostami Poznania, minął przystań klubu wioślarskiego i dzielnicę św. Rocha.

Zaalarmowana policja pospieżyła natychmiast na pomoc nieszczęśliwemu, którego udało się wreszcie uratować przez rzucenie mu z brzegu długiej liny i ostrożne manewrowanie kra, którą zdołano przyciągnąć do brzegu.

Ratunek przyszedł dosłownie w ostatniej chwili, gdyż kra groziła pęknięciem wskutek silnych wirów.

Ogółem Madajek przepląnął na krze przestrzeń około półtora kilometra

Laureat Nobla okradziony

Pośrednik skradł 63.500 marek

BERLIN. Rozpoczął się wczoraj proces przeciwko niejakiemu dr. Wannow, który sprzeniewierzył Ossietzkiemu większą część przyznanej mu pokójowej nagrody Nobla.

Ossietzki udzielił swego czasu oskarżonemu pełnomocnictwa dla podjęcia w Norwegii

sumy ok. 100.000 marek niemieckiej i przekazania do Niemiec.

Za prowizję w wysokości 20 tys. marek załatwił dr. Wannow sprawę przekazania sumy do Niemiec, przekazał ją jednak na swoje własne konto, z którego potem udzielał pożyczek licznym swoim znajomym.

Samej tylko przyjaciółce swojej pożyczył dr. Wannow 40 tys. marek. Z sumy 100.000 marek udało się Ossietzkiemu uratować tylko 16.500 marek.

Na wczorajszej rozprawie, na której jako świadek zeznał Ossietzki, zjawili się wielu przedstawiciele prasy zagr.

Kochanek żony zamordował męża

Za zbrodnię miał otrzymać... miłość i majątek!

Do mieszkania Edwarda Somelfeta w wsi Orle, powiatu Aleksandrów, około godziny 1-szej w nocy wtargnęli przez okno jacyś nieznani sprawcy, którzy zadali śpiącemu gospodarowi szereg ciosów nożem w głowę, piersi i brzuch.

Gdy Somelfet padł zbroczony krwią, napastnicy zrabowali 67 złotych, ukryte w kufrze,

buty, kożuch, aparat radiowy, zegarek i różne cenniejsze przedmioty, po czym nie zatrzymywani przez nikogo, zbiegli. Według zeznań żony ciężko rannego, Stefani, napastników było dwóch.

Policja weszła natychmiast energicznie do dochodzenia. Ustalono, że bandyci byli doskonale obeznani w rozkładzie mieszkańca i wiedzieli, gdzie są ukryte

pieniądze i cenniejsze rzeczy. Ponieważ cały napad dokonany został po ciemku, nie ulega wątpliwości, że sprawcami są bardzo bliscie osoby.

W tym też kierunku poszło śledztwo. Zwrócono uwagę na szereg sprzeczności w zeznaniach Somelfetowej.

Niebawem wyszło na jaw, że od dłuższego już czasu roman-

sowała ona z parobkiem męża, Stanisławem Kalinowskim.

W umyśle wiarołomnej kobiecie zrodził się plan zgładzenia męża. Do zbrodni namówiła swego kochanka, obiecując posłubić go i przepisać mu cały majątek.

Dla zmylenia śladów, postanowiono upozorować napad bandycki. Krytycznej nocy Somelfetowa sama otworzyła okno Kalinowskiemu, który doskonale orientując się w ciemnościach, zadał swej ofierze kilka ciosów nożem.

Skradzione rzeczy znalezione zakopane w pobliżu stodoły.

Somelfeta przewieziono w agonii do szpitala. Zbrodniczą kobietę i jej przyjaciela osadzono w więzieniu.

PROSZKI
Kogutek
ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEZIEBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBOWITKA
ZADAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW W PAK. KOGUTEK
PATRZcie JAKIE RZOSKI WAM DAJA
ODYŚ SA ZWA NIEŁADOWNICTWA
ZADAJCIE PROSZKÓW „MIGREND-NERVENIN”
TYLKO W NOWYM SPAKOWANIU
TOREBKACH HIGIENICZNYCH.

ZŁ.160.—
gwarantowane
MASZYNY
do SZYCIA

najprzedniejszych marek światowych, z przyborem do haftowania, meroków, szarów i t. d. GOTÓWKA — RATAMII Dostawa na koszt firmy. Cenniki i ilustr. wysyła bezpłatnie. CENTRALA MASZYN, KRAKÓW, ul. Dieła Nr. 169. A.

Niemcy powiększają armię

Służba wojskowa przedłużona do 3 lat

BERLIN. Według niepotwierdzonych dotychczas wiadomości ze strony rządowej, czas służby wojskowej w Niemczech przedłużony ma być z 2 do 3 lat. Obok tego obniżona przed paru miesiącami służba pracy z roku na pół roku — przywrócona ma być w dawnej wysokości.

Według dalszych wiadomości, efektywne armii niemieckiej podniesione być mają do 52 dywizji.

Według oświadczenia kanclerza z 16 marca 1935 r. wynosić miały efektywne armii niemieckiej 12 korpusów, składających się z 35 dywizji. Jak wiadomo, od tego czasu podniesiony został stan armii niemieckiej o 4 dywizje zmotoryzowane i 3 dywizje pancerne.

Obecne wzmocnienie, zapowiedziane zresztą w ostatniej

mowie kanclerza Hitlera, podnieść miałyby stan armii niemieckiej do 15 korpusów, bądź

45 dywizji poza 7 dywizjami pancernymi i zmotoryzowanymi.

Uczestnik zamachu na ministra

skazany przez sąd w Gdyni za włóczęgostwo

Przed Sądem Grodzkim w Gdyni stanął Jan Günther, szofer, od kilku lat bezrobotny, oskarżony o włóczęgostwo i żebractwo. Znały był on policji, jako natrętny żebrak, który pod pozorem sprzedaży papieru listowego wyludzał od przechodniów drobne datki. Wyżeb-

brane pieniądze wydawał zaś na wódkę.

BOGATA PRZESZŁOŚĆ
W toku przewodu sądowego wyszło na jaw, że Günther ma za sobą bogatą przeszłość. W roku 1922 brał udział w zamachu na premiera niemieckiego, von Rathenau, który został za-

bitły przez oficerów niemieckich.

Günther, rodem z Kościerzny na Pomorzu, wyemigrował przed wojną do Niemiec, gdzie otrzymał pracę w fabryce Rathenau, a po kilku latach został osobistym szoferem właściciela fabryki, który w między czasie objął urząd premiera.

Jak wiadomo, Rathenau był zwolennikiem sojuszu niemiecko-sowieckiego, co wywołało wówczas niezadowolone praktycznie monarchistycznych kół wojskowych, które uplanowały zamach na premiera.

W ZMOWIE ZE SPISKOWCAMI

Günther wszedł w porozumienie z zamachowcami i wioząc premiera z Reichstagu do przedzium rady ministrów, zwołał w umówionym miejscu terpo. W tej chwili nadjechało z przeciwległej strony jakieś zamknięte auto, z którego przy mijaniu oddano 6 strzałów. — Rathenau padł trupem na miejscu.

10 LAT WIEZIENIA

W związku z zamachem przeprowadzono szereg aresztowań na terytorium Niemiec. Günther został również zatrzymany i stanął przed sądem pod zarzutem udziału w zamachu i skazano go na 10 lat więzienia. Po 6 latach na mocy amnestii został zwolniony przed terminem i wydalony z granic państwa. Günther udał się z Niemiec do Gdańska, skąd go po-

roku wydalono.

Korzystając z naturalnych praw obywatelskich jako urodzony Polak, Günther przeniósł się do Gdyni, gdzie w ciągu kilku lat walczył się bez pracy. Przez dłuższy czas utrzymywał go szoferzy gdyniecy. Günther w międzyczasie rozpił się i skończył się na dno.

W czasie rozprawy sądowej Günther udowodnił, że rzeczywiście utrzymywał się ze sprzedaży papieru listowego i sąd skazał go jedynie na 3 miesiące pobytu w przymusowym domu pracy, zawieszając wykonanie kary na rok.

Zawiadomienie

Psycholog eksperymentalny i grafolog

ROLF NELSON

Zawiadamia wszystkich swoich Klientów i zainteresowanych, że z dniem

1 marca 1938 r.

przeniósł swój gabinet

PORADNI ŻYCIOWEJ

Nowy adres dla interesantów i korespondencji

WARSZAWA,

ul. ZIELNA 4 m. 6

(obok Dworca Głównego)

Przyjeżdża: 3 — 7 pp. — Tel. 5-98-79.

Kupca ulgowy na prywatny seans u Rolfa Nelsona, ul. Piłsudskiego 37 m. 8 godz. 3 — 7 pp. Okazje! zamiast zł 10 płaci tylko 5 zł.

Polska bandera na „Gryfie”

Po zakończeniu prób odbiorczych, na stawiaczu min „O. R. P. Gryf”, zbudowanym przez siołcznię francuską Augustin Normand w Le Havre, zostanie dziś podniesiona polska bandera wojenna.

Dzisiaj również nasz nowy okręt wojenny wyruszy do kraju.

Kabina śmierci

BIAŁOGRÓD. Na rzece Sawic zatonała berlińska, naladowana drzewem i kukurydzą. Pięćosobowa załoga, która znajdowała się w zamkniętej kabinie, zatonała.

Huczny karnawał

Donoszą z Rio de Janeiro, że karnawał w tym roku będzie bardzo huczny, gdyż magistrat miasta uchwalił kredyt w wys. pół miliona milrejsów na zapomogi klubom karnawałowym.

Trzy dni szła na rozprawę

Sąd Grodzki w Starogardzie skazał niejaką Redzinską na 2 miesiące aresztu z zawieszaniem na 3 lata za sprzedaż tucznika, zajętego przez komornika. Redzinska tłumaczyła się, że świnię sprzedała, bo nie miała co jeść. Jak jest biedną, dowodzi fakt, że na rozprawę szła trzy dni pieszko z Kasperusa, gdzie mieszka, bo nie miała pieniędzy na podróż.

DZIECKO POLSKIE — W POLSKIEJ SZKOLE POPRZY ZBIÓRKĘ NA SZKOŁY POLSKIE ZA GRANICĄ

KONTO P.K.O. Nr 21.695

Zbiorowe samobójstwo komisarzy wojsk rządowych w Teruelu

TERUEL. Radio donosi z frontu pod Teruelem, że połączenia kolejowe z Teruelem zostały całkowicie przywrócone. Pociągi kursują według dawnego rozkładu jazdy.

Powstańcy w dalszym ciągu oczyszczają miasto, przy czym znaleziono bardzo dużo zwłok poległych w domach i wśród gruzów. Z dokumentów, znalezionych przy poległych, stwierdzono, że należeli oni wszyscy do dywizji El Campesino, do-

wódca której używał się w Teruelu.

W jednym z domów powstańcy znaleźli zwłoki pięciu mężczyzn wytwornie ubranych. Wszyscy oni mieli przetrzacone skronie. Jak przypuszczają, byli to komisarze polityczni dywizji Campesino.

Kilku spośród nich trzymało w ręku pistolety, co wskazuje, iż popełnili samobójstwo.

Na froncie w ciągu całego dnia panował spokój.

PPS a Stronnictwo Ludowe Kongres ludowców odędzie się w Środe

W środę obradował C. K. W. P. P. S., omawiając kwestie związane z Kongresem Str. Ludowego w Krakowie.

CKW PPS postanowił wysłać do Kongresu Ludowców pismo powitalne z zapewnieniami całkowitej solidarności w imię wspólnych dążeń i walk o wolność i prawa ludu.

Pismo powitalne CKW PPS wyraża przekonanie, że Kongres SL przyczyni się do dalszego wzmocnienia wzajemnej łączności i porozumienia.

Delegat PPS nie będzie obecny na Kongresie, zgodnie z decyzją Str. Ludowego o zamkniętym charakterze Kongresu. Główne zainteresowanie PPS skupia się około kwestii, jak u-

stosunkuje się Str. Ludowe do Str. Pracy.

Duże zainteresowanie budzi także skład przyszłych władz naczelnych Stronnictwa Ludowego. Doroczna konferencja Klasy Związków Zawodowych w Krakowie uchwaliła przesłać Kongresowi ludowców pozdrowienia i życzenia.

Dowiadujemy się również, że poza pismami powitalnymi żadne zewnętrzne manifestacje sympatii PPS dla Kongresu ludowców nie są zamierzone, a to zgodnie z życzeniem organizatorów Kongresu, którzy pragną zapewnić Kongresowi obrady wolne nawet od pozorów jakiegokolwiek nacisku zewnętrznego.

Zabalsamowana głowa biskupa zginęła z Teruelu

PARYŻ. Prasa paryska donosi z Teruelu, że z sali obrad katedry miejscowej katedry znikła bez śladu cenna relikwia, mianowicie zabalsamowana głowa b. biskupa Teruelu, Jir Sanchez Mauroz, przechowywana tam od 500 lat.

Biskup Teruelu i Balearow, Mauroz, został w roku 1424 wybrany na papieża, lecz wyboru tego nie przyjął, aby po-

zostać w swojej diecezji.

Po zgonie jego, który nastąpił znacznie później, ciało jego i oddzielnie głowa zostały zabalsamowane, a głowa umieszczona w cennej urnie renesansowej, spoczywała w katedrze od 16-go wieku.

Obecnie po zajęciu Teruelu przez wojska gen. Franco przed stawiciele duchowienstwa, którzy powrócili do Teruelu, — stwierdzili brak relikwii

Pościg za defraudantem

W związku z wykryciem w biurze finansowym Okręgowej Dyrekcji Lasów Państwowych olbrzymich nadużyć pieniężnych, za jednym z winnych, referentem Janem Kamniewem, który zdołał zbiec w ostatniej chwili, rozślano listy gończe.

Rysopis defraudanta: wzrost średni, włosy ciemno-blond, twarz owalna, otyły, urodzony

w Kielcach 30 lipca 1902 r. z ojca Adama, małki Katarzyny z domu Ciągłowskiej.

Kamniew mieszkał ostatnio przy ul. Kozielskiego 3. Zachodzi przypuszczenie, że Kamniew będzie usiłował ułknąć za granicę.

Dalsze energiczne dochodzenie w toku.

Zwęglone zwłoki lotników wydobyto spod gruzów po katastrofie

TOURS. Wczoraj wieczorem dwumotorowy samolot wojskowy uległ katastrofie, rozbijając się o zabudowania farmy St. Laurent pod Chateau Renault.

Samolot, rozbijając się, stanął w płomieniach, a rozlana benzyna zapaliła zabudowania

gospodarskie. Trzech farmerów z trudem zdołano uratować z płonącego budynku.

Snod gruzów po ugaszeniu ognia wydobyto węglone zwłoki czterech lotników. Pięty z pasażerów samolotu nie został odnaleziony.

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Mowa, która była aktem oskarżenia

Austria bronić będzie niepodległości do ostatniej kropli krwi

Tydzień ubiegły był bogaty w wypadki polityczne. A więc w niedzielę Hitler wygłosił dawno zapowiedzianą i z dużym zainteresowaniem oczekiwaną mowę. W tymże samym dniu wybuchł kryzys gabinetowy w Anglii. Pogłoski o różnicach zdań w łonie rządu brytyjskiego znalazły potwierdzenie. — Minister Eden ustąpił. Wreszcie w czwartek kanclerz Austrii wygłosił wielkie przemówienie w odpowiedzi na wywody Hitlera.

ROZCZAROWANIE

To jest li tylko zewnętrzna reorganizacja, albowiem wypadki te łączą się wieloma niemi z innymi sprawami. Mowa Hitlera na ogół rozczarowała wszystkich. Była ona przeznaczona przede wszystkim na użytek wewnętrzny. — Hitler złodził przed Reichstagiem wyczerpujące sprawozdanie z 5-letniej działalności i uzasadnił politykę zarówno wewnętrzną, jak i zewnętrzną. Mowa nie zawierała nowych momentów.

Znamienne były słowa Hitlera o Polce, które opinia nasza przyjęła do wiadomości z dużym zadowoleniem. Kanclerz Hitler stwierdził, że układ polsko-niemiecki wytrzymał próbę, że rozwój stosunków jest zadowalający. — Odnosnie do Gdańska przyznał, że Polska szanuje prawa narodowe Gdańska i musi być uszanowane prawa Polski w Gdańsku. **HITLER O AUSTRII I CZECHOSŁOWACJI**

Koła polityczne oczekiwali wyjaśnień Hitlera odnośnie zmian, poczynionych 4 lutego oraz spotkania z kanclerzem Austrii dr. Schuschniggem. Takaj Hitler był bardzo wstrzemięźliwy. Zmiany przeprowadzone 4 lutego określił jako zmierzające do wzmocnienia Rzeczy przez podporządkowanie wszystkich sobie oraz odmłodzenie korpusu generalistycznego.

W sprawie zaś austriackiej oświadczył, że jest niemożliwe, by 10 milionów Niemców, którzy wbrew swej woli znalazli się poza granicami Rzeszy, cierpiało tylko dlatego, że poczuli się do związku z Rzeszą. Hitler miał więc tutaj na myśli zarówno Austrię, jak i Czechosłowację, gdzie mieszka 3 miliony Niemców.

ODPOWIEŹ KANCLERZA AUSTRII

Te wstrzemięźliwe uwagi stały się dopiero zrozumiałe po czwartkowej mowie kanclerza Austrii.

Była to jedna z najbardziej ciekawych mów, jakie wygłosił ten mąż stanu w okresie ostatnich lat. Była ona prawdziwą niespodzianką dla świata politycznego i szerokiej opinii. Ogólnie bowiem oczekiwano, że kanclerz Schuschnigg uprawie długi swój krok, że wykluczy, dlaczego musiał zrezygnować z samodzielności Austrii.

Tymczasem mowa Schuschnigg'a była przede wszystkim o oskarżeniu pod adresem Trzeciej Rzeszy. Mowa wyliczała wszystkie zbrodnie popełnione przez narodowych-socjalistów, przedstawiła kilkunastu wojnę braterską, która osiągnęła swój punkt szczytowy w zamordowaniu kanclerza Dollfusa.

Kanclerz Schuschnigg przypomniał słowa, wypowiedziane przez umiarkowanego Dollfusa: „Ja chciałem tylko pokoju. My nie jesteśmy wrogiem!” — dodał z mocą, nawiązując do kłamstwa. Huragan oklasków zagrzmiął

na sali.

OSTATNIA KONCESJA

Kanclerz Schuschnigg oświadczył, że Austria przestanie nadal niepodległa. Użył w tej mierze zapewnienia kanclerza w Berchtesgaden. Wzięcie do rządu przedstawicieli austriackich narodowych - socjalistów jest ostatnią koncesją. Ani kroku dalej!

Parcja ta jednak nie może istnieć, gdyż w Austrii istnieje nakaz dla wszystkich partii politycznych. Z mocą oświadczył kanclerz Austrii, że niepodległości państwa bronić będzie do ostatniej kropli krwi, a wraz z nim znakom ta większość obywateli.

CO Z TEGO BĘDZIE?

Praca niemiecka przyjęła przemówienie Schuschnigg'a z dużą rezerwą. Prasa europejska z zadowoleniem, ale i z pewnym zaniepokojeniem. Pytają się co z tego będzie? Czy Schuschnigg potrafił rzeczywiście obronić niepodległość Austrii? Czy narodowi - socjaliści zadowolą się obecnym stanem? —

DYMISJA EDENA

Ustąpienie Eden oznacza w rzeczywistości również zmianę polityki angielskiej. Premier Chamberlain parł do porozumienia z Włochami, a w dalszym planie również z Niemcami. Min. Eden był zdania, że obecna chwila nie nadaje się jeszcze do wszczęcia takich rozmów.

Przed wszystkim podkreślał on, że Włochy kilkakrotnie składały wobec Anglii różne zobowiązania, ale nigdy ich nie wykonały. Muszą więc wrzód dać dowody, iż rzeczywiście zmieniają swoje nastawienia, a wówczas dopiero można zacząć normalne rozmowy.

Ustępujący wraz z Edenem wiceminister Spraw Zagranicznych był jeszcze bardziej szczerzy i otwarty i oświadczył w Izbie Gmin, że w ogóle nie wierzy dyktatorom.

praca Włoch i Niemiec.

DRAMATYCZNA WALKA

Walka o Edena w parlamencie przybrała formy bardzo dramatyczne. W osłabłości, jak wiadomo, zwyciężył premier Chamberlain. Rozmowy włosko-angielskie już się rozpoczęły. Następcą Edena został lord Halifax, którego uważają za wielkiego przyjaciela Niemiec.

Zmiana ta została zarówno we Włoszech, jak i w Niemczech powitana z dużym zadowoleniem. Jest rzeczą znaną, że Włochy wysłapiły z bardzo wielkimi żądaniem. Między innymi domagają się prawa obrony Kanału Sueskiego, miejsc w radzie nadzorczej Kanału Sueskiego. Są to warunki bardzo twarde.

P. K. O.

PEWNOŚĆ • ZAUFANIE

CENTRALA: WARSZAWA, JASNA 9
ODDZIAŁY: KATOWICE, KRAKÓW, LWÓW, ŁÓDŹ, POZNAŃ, WILNO

udziela pożyczek

na zastaw papierów państwowych komunalnych i hipotecznych notowanych na giełdach krajowych oraz akcji Banku Polskiego

Informacje w Centrali PKO — Biuro Pożyczek Lombardowych oraz w Oddziałach — Działy Bankowe

Nasza wielka ankieta z licznymi nagrodami

Co bym zrobił, gdybym został ministrem

posłem, bankierem, lub prezydentem miasta?

122 W dniu dzisiejszym kończy się nieodwołalnie przyjmowanie odpowiedzi ankietowych. Dzisiaj więc najpóźniej do godz. 24-tej należy list wrzucić do skrzynki redakcyjnej, lub wysłać pocztą. Dała dzisiejsza stempla pocztowego będzie decydująca, choć list może nadejść do Redakcji później.

Jak już podawaliśmy, odpowiedzi ankietowe będą nadal drukowane aż do wyczerpania

materiału, uznanego przez komisję redakcyjną za nadający się do publikacji. Gdy to nastąpi, odbędzie się głosowanie, które zadecyduje o nagrodach dla uczestników ankiety. Regulamin tego głosowania obwieściemy w stosownej chwili.

Pierwszy dziś zabierze głos p. Czesław Wachowicz z Piotrkowa Tryb. (Narutowicza 18 m. 5), artysta malarz młodego pokolenia, który pisze:

Dla biednych być dobrym

(Dla bogatych s... w edli wvm)

122 Zawsze zdawałbym sobie sprawę z tego, że Polska jest krajem demokratycznym RCBILBYM WSZYSTKO, ABY DIA BIEDNYCH BYĆ DOBRYM, WOBEC BOGATYCH SPRAWIEDLIWYM, WSZEDŁBYM MIĘDZY LUD SWOJ. SKADBYM CZERPAŁ WIĘDZĘ I TEMAT DO PRACY DLA DOBRA OJCZYZNY.

Gdybym ja nie był wystarczająco, aby jedyną partią w życiu politycznym Polski była partia z imieniem: Ojczyzna.

Gdyby mi było danym być ministrem Oświaty, każda szkoła musiałaby być państwowa. Do szkół tych chodziłoby nie tylko ci, którzy mają, ale i ci, którzy chcą się uczyć.

Gdybym był ministrem Sprawiedliwości, TO Z ADWOKATÓW ZROBIŁBYM URZĘDNIKÓW PANSTWOWYCH POŁOŻYŁOBY TO KRES TYM OBRONOM KORUPCJI I PRZE STEPTWA.

Gdybym był ministrem Przemysłu i Handlu rozwinięłbym przemysł i handel do najwyższych granic. ZADBAŁBYM O TO, ABY MASZYNA, TECHNIKA, MECHANIZACJA, NIE BYŁY ZWIĄSTUNEM REDUKCJI ROBOTNIKÓW. A TYM SAMYM NIE POZWAJALY ŚRODKÓW UTRZYMANIA ROBOTNIKÓW.

Zrobiłbym to w ten sposób. ZE MASYNE OPODATKOWAŁBYM NA RZECZ KAPITAŁU INWESTYCYJNEGO, któryby miał na celu prowadzenie roboty, przy których znaleźliby pracę i chleb ci zepchnięci do nędzy przez mizerję.

Gdybym był ministrem Rolnictwa CZUŁBYM PRZEDĘ WSZYSTKIM NA SOBIE OBOWIĄZEK OJCA, KTÓRY MA WYWIĄC TAK DUŻĄ ROZDZIEŁNIAĆ. Dbałbym o kulturę rolną, zakładałbym stałe dofinansowanie, przeprowadziłbym reformę, umożliwił zakłady planowania różnego rodzaju, kodowała swie-

żną i psaków, rozwijał przemysł mleczarski, ZAINTERESOWAŁBYM CHŁOPA NASZEGO ZIEMIĄ. A TYM SAMYM POSTAWIŁBYM KRES TEMU ROZPOLITYKOWANIU SIĘ NASZEJ WSI.

Gdybym był ministrem Komunikacji, TO BYM ZE WSTYDU SIE SPAJIL, GDYBYM NA ZOSIE Z MIASTA ZE STACJĄ KOLEJOWĄ W XX WIEKU SPOTKAŁ CZŁOWIEKA NA WOZIE, KTÓRY JEDZIE DO NASTĘPNEGO MIASTA. GDZIE TEŻ JEST KOLEJ, Z ODDALONEGO O 100 KILM.

Gdyby jechał sam, to bym powiedział dzwawk, ale ten ma jeszcze pasażerów??

Zadbałbym też o drogi, aby dużo było autostrad. Przyjechałbym do motorzysty kraju. Zniósłbym te żużli kolejkowe uprzywilejowanych, zostawiłbym tylko kolejarzom, a w ogólności zniżyłbym ceny za przejazdy osobowe i towarowe na kolejach.

Natomiast gdybym był ministrem Poczty i Telegrafu, TO BYM WSZYSTKIM PRACOWNIKOM NIŻSZYM PODNIÓSŁ PENSJE, bo podobno jest dużo urzędników (kierownicy agencji pocztowych III klasy), którzy zarabiają po 60 zł. netto. Dałbym im podwyżkę co najmniej o 100%.

GDYBYM ZAŚ BYŁ MINISTREM SPRAW WNEWTRZNYCH, POSTARAŁBYM SIE, ABY W ŻYCIU OBYWATELSKIM TAK POSRŁ, BANKIER PRZYDENT MIASTA, JAK I ROBOTNIK RYWI RÓWNI WOBEC PANSTWA I RZĄDU.

W Polsce pieniądz jest za drogi!

P. Henryk Wojski z Aleksandrowa Kuj., były komornik sądowy, porusza niezwykle doniosłe zagadnienie, pisząc:

123

Rozpisanie ankiety pod powyższym tytułem uważam za pozytywne i chęć wierzę, że ci — dla jakiegoś powodu — zostanie choć w części osiągnięty.

Człowiek przeciętny może naturalnie tylko marzyć o tym, że gdyby jednak marzenia się spełniły i zostałbym ministrem, to dążyłbym do sprawiedliwości społecznej i podniesienia gospodarki krajowej, aby możliwie jak najprędzej zlikwidować bezrobocie.

Przed wszystkim zaznaczam, że moim zdaniem nie jest zgodne z rzeczywistością, iż bezrobocie powstało z powodu braku środków na zatrudnienie wszystkich.

Pracy jest aż za wiele i środków materialnych również nie brakuje, jeżeli więc bezrobocie istnieje, jeżeli nie ma dobrych dróg, rzeki nie są urofułowane, motoryzacja nie jest dostateczna, brak tanich mieszkań itd. — jest to kwestia gospodarki.

Dziś już chyba nikt nie ma wątpliwości, że strona deflacyjnej kuracji naszego gospodarstwa narodowego została fatalnie przeciągnięta i skutkiem takiej polityki finansowej — zaciśnięcia pasa i nie życiowych ustaw odtużeniowych wartości pieniądza podwoiła się, niszcząc przedsiębiorczość prywatną i warsztaty pracy. W rezultacie mamy całe armie bezrobotnych tak w mieście, jak i na wsi.

Jak wiadomo, obieg pieniężny w Polsce jest katastrofalnie niski. Wynosi on 1 miliard, czyli około 30 zł na głowę mieszkańca. Jest to 15 — 20 razy mniej, niż we Francji, a 20 — 30 razy mniej, niż w Niemczech.

Więc Polska jest krajem bardzo drogiego pieniądza, który brnie jak da inercyjny, zmierzająca do faktycznej aktywizacji życia gospodarczego. Gdybym więc został ministrem Skarbu, dążyłbym przede wszystkim:

1. Do usunięcia hamulców i zapór ze strony pieniężno - kredytowej i wkręciłbym za drogę, wykąpięta

przez inne kraje, które mogą dokonywać znaczących inwestycji i politycznych zbrodni, a równocześnie używać sił do pociągania, którego pokrycie kruczozone jest znaczenie mniej szcze od naszego zbrodniego. Więc powiększyłbym obieg pieniężny 20—30 razy.

2. Dążyłbym do uwolnienia czynności narodowych, że można zdobyć środki materialne w kraju na inwestycje publiczne, pomimo, że do skutecznej pracy trzeba około miliard rocznie w ciągu 10 lat i to bez najmniejszej oliary ze strony społeczeństwa, które i tak jest aż za dużo obciążone. Tu moim zdaniem jest jakiś błąd zasadniczy, gdyż społeczeństwo nie może pracować i rozwijać się normalnie przy 30 — 40 zł. na głowę wypuszczonych pieniędzy. Tego jeszcze żaden naród cywilizowany nie dokonał i Polska również tego zrobić nie może — nie potrafi.

3. Dążyłbym do zmiany staw odliczeniowych i o monetarach obciążonych — do zmodyfikowania ich tak, aby wierzyli nie byli pozbawiony owoców swej pracy, z należności nie nie tracił i otrzymałby je w terminie płatności, t. j. tak jak wymagają nakreślone zasady sprawiedliwości. Chociaż instytucje te zostały zamrożone, a lipotki przeszły by bez zabezpieczenia. Skutkiem tego mamy zupełny brak kredytu i w tych warunkach nie ma jakiegokolwiek znaczenia obniżenie stopy dyskontowej banku emisyjnego.

Nie można oczekiwać ożywienia gospodarczego i skutecznego zwalczania bezrobocia przez reformę potężnego kredytu, lub działania Pomocy Żywoty.

Więc Państwo, które ma takie potrzeby, jak Polska musi dążyć do praktycznego, a nie teoretycznego rozwoju życia poruszonych zagadnień, gdyż potrzeba to są nadzwyczajne, naturalne i specyficzne rozwiązania i ich muszą się wypracować spod każdej teorii.

W numerze jutrzejszym dalszy ciąg turnieju ankietowego.

Przyjaciel sztuki Gaal

zdefraudował 360.000 szylingów

Na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Stanisławowie zasiadł prokurent wielkiej firmy wiedeńskiej, Salomon Kreisler, który sprzeniawierzył w Wiedniu 360.000 szylingów i uciekł do Polski.

Na rozprawie sądowej przystąpił do Gaal, winny tłumacząc się, że zdefraudował pieniądze, żeby pokryć długi honorowe. Przegrał bowiem w kasynie w Baden'e pod Wiedniem wielką sumę. Według dalszych twierdzeń Kreislera żył on w rozkładzie i walczył z ciemnością filmowa Franciszka

Przyjaciel sztuki Gaal zdefraudował 360.000 szylingów. Na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Stanisławowie zasiadł prokurent wielkiej firmy wiedeńskiej, Salomon Kreisler, który sprzeniawierzył w Wiedniu 360.000 szylingów i uciekł do Polski. Na rozprawie sądowej przystąpił do Gaal, winny tłumacząc się, że zdefraudował pieniądze, żeby pokryć długi honorowe. Przegrał bowiem w kasynie w Baden'e pod Wiedniem wielką sumę. Według dalszych twierdzeń Kreislera żył on w rozkładzie i walczył z ciemnością filmowa Franciszka

Z. KAMINSKA

Dziewczyna do wszystkiego

nierwykłe dzieje pięknej dziewczyny
na wielkowiejskim bruku

Pamiętnik ten spisany został wiernie według opowieści pewnej dziewczyny. Osoby, o których mowa, żyją, a nawet te z nich, które w życiu Frani odegrały najtragiczniejszą i najsmutniejszą rolę — cieszą się nadal opinią ludzi uczciwych. Ich nazwiska zostały zmienione, nie jesteśmy bowiem publicznym wymiarem sprawiedliwości i nie naszym zadaniem jest ich napiętnowanie. Niechaj własne sumienie będzie dla nich sprawiedliwym sędzią!

Długo nas sześćcioro dzieci już podchowanych, kiedy spadło na nas wielkie nieszczęście. Wszyscy byliśmy w domu, bo i najstarszy Józef, który wrócił z wojska i tułał się przez rok w mieście, wrócił w końcu na wieś obdarty, wynędzniały i chory.

Trudno nawet opowiedzieć, jak przetrwaliśmy zimę. Ojciec jeździł trochę furmanką i czasem zarobił parę groszy. Nie raz i trzy dni nie było go w domu. Ale co z tego? W drodze jedzenie kosztuje więcej. Przynosił do domu dwadzieścia, czasem 50 groszy. To był cały jego zarobek.

Jakos przetrwałoby się przednowek, doczekają trochę roboty w polu, gdyby nie umarła nasza najmłodsza Michasia.

Trzeba dziecko pochować, a tu ani na trumnę, ani nic. W końcu Józef z ojcem zmałstrowali trumnę ze starych desek. Co to była za trumna! Przykro nawet pomyśleć! Ale nie było innej rady. Gorzej jeszcze z pogrzebem. Matka chodziła do księdza wikarego, potem do samego księdza proboszcza. — Chciała dziecko pochować po chrześcijańsku. Bardzo kochała Michasię, bo to była prawdziwa pociecha w domu. Takie to było zawsze rozszczębiające, weselutkie. Włoski miała jak ta pszenica, a oczy jak chaberki. Ładne było dziecko, tylko, że zabiedzzone przez zimą. W dodatku Stefcia jej nie upilnowała: wyleciało maleństwo na mroź, zaziębiła się i już tak kwękało biedactwo do wiosny, aż ją Pan Bóg zabrał do siebie, żeby się więcej nie męczyła...

Ojciec sprzedał konia i pogrzeb był przyzwyczajony. Z całej chudoby została nam już aby krowa.

Chyba w tygodniu po pogrzebie przyszedł pan sekwestrator, żeby podatek płacić. Z czego tu było płacić? Chciał zabrać krowę. W ojca jakby diabeł wstąpił. Złapał widły i chciał przebić pana sekwestratora.

Zabrakło i krowy i ojca. Policja zabrała ojca do więzienia, a krowę do Zwolenia.

Myśleliśmy, że to już koniec na nas wszystkich. Józef, chociaż był w wojsku, niczego się tknąć nie chciał. Panny mu były w głowie. Latał pięć kilometrów do jednej tam z Niezgodzic i przesiadywał po całych tygodniach. Wyłuszczał się gospodarzowi, bo myślał, że zaraz dadzą mu dziewczynę za żonę!... Głupie chłopaczysko i koniec. Matka po tym wszystkim była jak nieżywa. Zostałam ja i troje młodszych. Miałam ich objadać jeszcze?

Powiedziałam do matki, że pojedę do miasta na służbę.

Łatwo powiedzieć, ale jak pojechać? Piechotą pójść w podartych bucikach? Ale akurat na Wielkanoc, bo to było w tym czasie, przyjechała do Gorzelowej jej siostra. Wysłała dawno za męża za pana Skubińskiego, który do dziś ma sklep na Przędze.

Pobiegłam zaraz do Gorzelów. Strasznie byłam głupia wtedy i myślałam, że to już wielka pani ta Skubińska. Człowiek przecież nigdy w mieście nie był. Ojciec małego byłam na wsi, a co widziałam to tylko Zwoleni w odpust! Pytam się tej siostry Gorzelowej, Skubińskiej, czy by nie mogła mnie zabrać ze sobą do Warszawy, czy jej nie trzeba kogo do obowiązku.

Rozważała się tylko.

— Ty byś, powiada, za prędko karierę zrobiła w Warszawie. Nie uchowałabyś się długo!

— Umieć pracować za dwie!

— Za ładna jesteś!... Co ty myślisz, że jaka kobieta będzie chciała wpuścić taką ładną dziewczynę do domu, żeby ją chłop z tobą zdradzał?!

Głupio mi się zrobiło. Pędziłam chłopaków od siebie, bo się na niejedno napatrzyłam na wsi, ale żeby zaraz tak?... Zaczęłam się tłumaczyć, że niech się niczego nie boi, już ja się będę porządnie prowadziła, a Gorzelowa, to nawet dobra kobieta, wspomniawszy naszą Michasię, ten wypadek z ojcem, i tę naszą biedę, zaczęła się wstawiać za mną.

— Jak tam możesz, moja kochana, to zrób coś dla dziewczyny, bo tu wszystkie zmarnieją, a Frania jest dziewczyna porządna, nikt złego słowa na nią nie powie...

— Pewnie, w mieście to by się odkarmiła. Ale sama powiedz — mówiła Skubińska. — Ona jest za ładna.

— I, gdzie ona tam taka ładna! Chuda, jak ten patyk. Popatrz! — oglądały mnie jak jałówkę na targu. — Same gnaty. Który by chłop chciał spoj-

rzeć na taką...

— Miejski gust jest inny — powiedziała, Skubińska — Ale kiedy ty się tak za nią wstawiasz, to pomyśl. Napiszę do ciebie i może coś będzie z tego.

Pocałowałam ją w rękę i bardzo jeszcze prosiłam, żeby czasem nie zapomniła, bo już naprawdę człowiekowi w głowie się maciło od tej biedy. Kartofle bez soli to się nareszcie człowiekowi uprzykrzą i ani rusz najęść się nie można. Człowiek głodny i głodny.

Pojechała Skubińska. Nie minęło i dwa tygodnie, kiedy dziewczyna Gorzelowej wpada do mnie i powiada, że jej matka mnie woła. Po drodze dowiedziałam się, że Skubińska pisała. Serce mi było jak młotkiem.

— No, — myślę sobie — pojedę do Warszawy. Ludzi poznam, odżywię się trochę, będę zarabiała i swoim jeszcze dopomogę!

Już oś proga Gorzelowa do mnie: — Masz szczęście, dziewczyno. Jest dla ciebie miejsce. Możesz zaraz zbierać manatki i jechać.

Przeczytała mi w liście, że jest miejsce u jednych, starszych państwa, którzy chcą dziewczynę prosto ze wsi, żeby nie była zepsuta, żeby sobie chłopów do mieszkania nie sprowadzała i nie latała po całych dniach po mieście, żeby jak chodzi do sklepiku, nie przepadała na cztery godziny. Jeśli ja się na to wszystko godzę, to mogę przyjechać i to jak najprędzej, bo długo czekać nie będą.

Pocałowałam Gorzelową w rękę i popędziłam do domu. Matce to było jakby wszystko jedno. Taka była po śmierci Michasi osowiała, że nie odzywała się prawie do nikogo.

Najgorszy był kłopot, za co wyjechać do tej Warszawy. Całą noc przemyślałam nad tym, co by tu zrobić, skąd wziąć na bilet, bo duży pieniądz trzeba na taki bilet. Do Dębłina można było jakoś sobie wyspekulować. Jechali czasem gospodarze z furmankami, można byłoby się przysiąść, a w najgorszym razie, to i pieszo dojść. Tylko gorzej od Dębłina. Świat drogi. Kiedy ja bym tam zaszła do Warszawy?!

Pobiegłam do Gorzelowej rano, żeby jej powiedzieć o swoim zamierzeniu.

— Pieniądzy ci nie dam, bo sama nie mam. — powiedziała — Możebyś miała co sprzedać?

Nie bardzo było co. W końcu Gorzelowa dopomogła mi: przesłała się po paru gospodarzach i pozyczyła dziewczę złoty.

— Ale zaraz z pierwszej pensji żebyś mi odesłała dwanaście, bo nikt darmo pieniędzy nie pozycza.

Przysięgam jej się przed obrazem Matki Boskiej, że zaraz odesłę te dwanaście złotych.

I pojechałam.

Wszystko mi było takie dziwne, że trudno opowiedzieć. Byłam taka otumaniona, że nic z początku nie rozumiałam, co do mnie mówią.

To też moja pani aż brała się za głowę i wołała:

— Ale to cię! A to głupia! A to ćwok wsiowy!

I co ja wtedy mogłam poradzić, kiedy mi wszystko skakało przed oczami, kiedy taki wszędzie szum, tyle ludzi!

Tak było przez pierwszy tydzień. Potem przyzwyczaiłam się i szło wszystko gładko. I gaz nauczyłam się zapalać i sprzątać tak, jak pani chciała. A ciężko było. Wszędzie nos wsadziła i palcem smarowała, czy nie ma kurzu. Niechby tylko było odrobine, to zaraz było tyle gadania, aż uszy puchły. Gadała i gadała bez końca:

— Flądra jesteś, nigdy się porządku nie nauczyła! Tylko w oborze możesz taki gnój zostawiać, ale nie w porządnym mieszkaniu!

Przy zakupach powołujcie się na ogłoszenia w naszym piśmie

Trudno powtórzyć te wszystkie wygadywania. Staralam się, jak mogłam. Wstawałam o szóstej, a o dwunastej kładłam się spać taka skonana ze zmęczenia, że rąk i nóg nie czułam. Już mi się łatwiejsza praca wydała w żniwa, niż u pani Grodzińskiej. Taka przyczepna była do wszystkiego, że jak jeszcze teraz pomyślę, to mnie ciarki przechodzą.

Miesiąc zleciał nawet nie wiadomo kiedy, a o pensji ani mowy. Gorzelowa dwa razy do mnie pisała, że procent rośnie i już teraz wypadało z tymi procentami czternaście, a ja tu nie mam ani grosza! Powiedziłam wreszcie swojej pani o pieniądzu, a ta jak mnie nie ofuknie:

— A tobie co się zachciewa? Nauć się najpierw pracować, to potem będziemy mówić o pensji...

Tłumaczyłam jej, że nie mam w czym pójść do kościoła, to dała do przerobienia jakąś swoją starą sukienkę. Dopiero na trzeci miesiąc dała mi dziesięć złotych.

Ale przyzwyczaiłam się do Warszawy, do pani, do pana. Nawet myślałam, że wszystko jest dobrze. Tęskno mi było za moimi. Napisałam do nich list, oni napisali do mnie. Pięć złotych posłałam Gorzelowej, bo zamęczała mnie listami i matce robiła awantury.

W lipcu moi państwo pojechali na wieś do krewnych. Mnie zostawili w domu, żeby pilnować mieszkania. Nagadała mi przed tym pani, żeby nikogo nie wpuszczać, nigdzie nie wychodzić. Naopowiadała strasznych rzeczy, ja kto rozmaici warszawiacy oszukują dziewczyny, żeby się z nikim nie wdawała, bo jeszcze mnie zarzną, a mieszkanie okradną.

Siedziałam po całych dniach w oknie i nudziło mi się bardzo. Wtedy tak jakoś zapoznałam się z jedną dziewczyną, też z obowiązku z sąsiedniego domu. Spotykałyśmy się w sklepiku.

— Czego będziesz całą niedzielę siedziała, jak ta głupia? — mówi ona jednego dnia do mnie. — Mieszkanie nie ucieknie. Porządnie zamkniesz na klucz i pojedziemy na spacer. Możemy cię zabrać ze sobą do lasu.

Jak mi zaczęła opowiadać, jak w tym lesie warszawskim jest wesoło, że pojedziemy tam samochodem, nie mogłam się oprzeć. Nigdy nie jechałam samochodem i bardzo byłam ciekawa, jak to się dzieje. Zgodziłam się.

Zoska wystroila się jak do ślubu. Sukienka po same kostki czarne lakiery, kapelusz. Dla mnie też ściągnęła jakieś stroje, bo miałam tylko sukienkę, tę przerobioną, ale ani kapelusza, ani pończoch, ani nic. Zoska mnie wystroila, że poznać siebie nie mogłam. Upudrowała mnie, wargi pomalowała mi czerwona kredką, ale to wszystko starałam, jak Zoska nie widziała, bo się wstydziłam tak wyjść na ulicę.

Spotkałyśmy się przed bramą z dwoma elegantami. Młodzi mężczyźni, przystojni, owszem, ale ja byłam bardziej ciekawa samochodu, który stał przed bramą.

Pojechaliśmy zaraz. Nawet niewiele mówiłam i nie zważałam, co się na oko mnie dzieje, taka byłam przejęta tą jazdą. Człowiek siedzi, jak ta królowa na miękkich pończochach i jedzie, że wszystko tylko miga przed oczami.

Po drodze przesadzili mnie koło szofera, że mu się nudzi jechać. To było też ciekawe patrzeć na te rozmaite wskazówki, jak się poruszają, kiedy samochód jedzie. Raz tylko zerknęłam w lusterko koło szofera i widziałam, jak Zoska się całuje w samochodzie ze swoim chłopakiem, ale co mnie było do tego?

Przyjechaliśmy wreszcie do tego lasu. Parę drzewek, nie to, co nasze lasy kozienieckie. — Ale zawsze las. Zaraz wyciągnęli z samochodu butelki i jedzenie. Ja wódki nie lubię, chociaż się zdarzało, że wypiałam trochę. Na chrzcinach Michasi, to nawet porządnie kręciło mi się w głowie i było mi niedobrze przez parę godzin. Nie chciałam pić, ale zaczęli się śmiać ze mnie, to i wypiałam parę kieliszków. Zrobiło się to samo, co na chrzcinach Michasi.

Po tym poszliśmy na spacer.

Sama nie wiem, jak się to stało, że Zoska zawiązała się gdzieś ze swoim kawalerem, a ja zostałam z tym szoferem. Rozmawiał ze mną i widzę, że coraz mocniej przysuwa się do mnie. Odsuwam się od niego, a on coraz nachalniejszy.

W końcu mówi, że jak się nie dam, to mnie zostawi tu w lesie i mogę sobie robić, co mi się podoba.

Teraz, to ja bym wiedziała, co mam z takim galantem zrobić, ale wtedy byłam taka głupia, że strach!.. Przeleciałam się, że mnie naprawdę zostawia, a tam mieszkanie na Opactwańskiej Boskiej, a ja nawet nie będę wiedziała, w którą iść stronę!

Już mi się nawet nie bardzo opierałam kiedy mnie zaczął ciągnąć za rękę w jakieś krzaki.

(Dalszy ciąg jutro)

Kalendarz dnia

27
LUTY

NIEDZIELA
Zapustna, 9 Ewan.
Pan Jezus wypę-
dza szatana. —
Aleksandra m.
Słowiański: Siero-
stawa (y).
Święta wsch. 6.28,
zach. 17.11.
Księżyc wschód
4.48, zach. 14.27.

KRONIKA HISTORYCZNA:
1578 Jerzy Fryderyk pruski składa hold królowi Batoremu na Sejmie warszawskim.
1838 Rozstrzelanie w Wilnie Szymon Konarskiego.
1861 Rozruchy w Warszawie i śmierć 5 Polaków.
1868 Zmarł w Schüsselburgu Walerian Łukasiński, działacz, więziony 40 lat.
1917 Austria zawiera pokój z Rumunią.

Poradnia życiowa
Rofa Nelsona

Jagódka z Kalisza. Jest Pani bardzo przygnębiona chorobą, którą Pani obecnie przechodzi. Pan chore nerwy widzą więcej, aniżeli jest. Kocha Pani bardzo życie i boi się je utracić. Można zdaniem za dużo myśli i czasu poświęca Pani chorobie, wyolbrzymiając skutki. Wyczuwam, że wkrótce na stapi znaczną poprawa a w końcu zupełnie wyzdrowienie. Na loterii radzę grać, czeka Panią bowiem jedna z większych wygranych.
Rozkoszna Aneri 222. Nie można Panią nazwać zepsutą, raczej naiwną. Każdemu Pani wierzy i ufa. Czy zdaje Pani sobie sprawę, że nie z każdym znajomym można mieć bliższe stosunki. Sama doświadczyła Pani wiele, a mimo tak straszego rozczarowania, tylu cierpień wystarczyć Pani pięknie poprosić i już się Pani decyduje. Jeśli Pani dalej tak lekkomyślnie postępować będzie nie wyjdzie Pani nigdy za mąż. Muci Pani zrozumieć, że wszyscy dookoła wykończają Pani naiwność. Nie pozwól by siostra się z p. M. spotykała. Pani wna będzie jeśli siostra ulegnie, ponieważ Pani wiedząc o tym, jakiego pokroju jest ten człowiek, zaznajomiła go jeszcze z siostrą. Radzę Pani zająć od p. Zbyszka by się zdecydował i ożenił, w przeciwnym razie zerwać. Wiem, że nastąpi to drugie zerwanie. Radziłbym Pani zająć się jakąś pracą, a miłość pozostawić na drugim planie.

PODMADKI DO UST SZACHA

Na małej wokandzie...

Młody żonkoś
czyli: „O kobietach, zębach i cukierkach”

(A. E.) — Coś pan taki wesoly? — spytał pan B. Kopelman, ujrzaawszy w kawiarni przy stoliku uśmiechniętego pana Grosfelda.
— Bo jestem dwa tygodnie żonaty.
Pan Kopelman przysiadł się do stolika.
— I to pana cieszy? — rzekł — Jak pan będziesz żonaty tyle lat, co ja, to inaczej będziesz pan mówił.
— W błędzie pan jesteś — odparł pan Grosfeld, przymykając rozmarzone oczy. — Kobieta to cenna rzecz! Tak, jak goiówka.
— Goiówka? — zaśmiał się szyderczo pan Kopelman. — Przechodzi jak weksel. Weksel też przechodzi z rąk do rąk, ale na nim przynajmniej widać, kto go miał...
— Wstydz się pan mówić ta kie rzeczy o kobietach! — zgorzszyl się młody małżonek. — Kobieta jest czysta i biała, jak śnieg!
— Póki jest wysoko. Ale jak spadnie, to się z tego śniegu robi błoto.
— Też kobiety żyć nie mogą!

Napoleon Sądek

Tajemnica kieszeni

Jak to się stało, że pan Antoni na przyjęciu u państwa Pipskich urządził się do utraty przytomności, tego sobie w żaden sposób nie mógł przypomnieć. Znany był z tego, że miał słabą głowę. Nie umiał pić. I widocznie przyjaciele dla kawału upili go.
— Tak! — przypomniał sobie nagle. — Piwo miało dziwny smak. Widocznie dolewali mi wódki do piwa.
Poza tym nic nie pamiętał. Obudził się przed chwilą w swym kawalerskim pokoju. W głowie czuł zamęt. Bolała go piekielnie. Z trudem otworzył oczy.
Leżał na tapczanie we fraku, nakryty paltem.
Kto go odwiózł do domu? Co on tam wyprawiał po pijanemu? Czy nie zrobił jakiegoś głupstwa?
Wysilił namięć, ale bezskutecznie. Pamiętał tylko co się działo do północy. Ale co potem — nic! Zupełny mrok.
Wzrok pana Antoniego zatrzymał się na kieszeni palta, którym był nakryty. Dziwnie od stawała. Wypychał ją jakiś przedmiot wepchnięty tam na siłę.
Pan Antoni z niepokojem sięgnął ręką do kieszeni. Może jej zawartość rozjaśni mrok? Może w kieszeni znajdzie odpowiedź na dręczące go pytanie!
Ostrożnie wyciągnął z kieszeni i... krew uderzyła mu do głowy! Własnym oczom nie wierzył!
Skąd się w kieszeni jego palta znalazła tak intymna część damskiej bielizny?
Przecież był w prywatnym mieszkaniu! Na przyjęciu u bardzo solidnych ludzi!
Uszczypnął się, żeby sprawdzić, czy nie śpi. Nie spał!
Jeszcze raz obejrzał dokładnie znalezione w kieszeni pakunek. Nie ulegało żadnej wątpliwości! To były damskie „pantalony”.
Zbolała głowa rozbolała go jeszcze więcej. Z trudem zaczął

myśleć.
— Jak to się mogło stać?! Co ja narobiłem po pijanemu? Co ja narobiłem?!
Zdenerwowany zerwał się z tapczanu.
— Zaraz!... Powolil!... Kto z niewiast był na przyjęciu?
Była młoda wdówka, pani Krystyna. Może to ona?
Pan Antoni podbiegł do telefonu. Trzeba to sprawdzić! Trzeba wybadać sytuację! Przecież to niemożliwe, żeby on, człowiek na stanowisku, dzentelmen nie wiedział nawet...
Uzyskał połączenie.
— Czy to pani Krystyna? Dzień dobry... Jak się pani spało?...
— Dziękuję dobrze — odpowiedział gniewny głos.
— Czy pani się gniewa na mnie?
— Owszem, gniewam się! Urządził się pan, jak smarkacz. I nie zańczył ze mną ani razu!
Nie! To nie była pani Krystyna!
Więc kto?... Może pani Wanda?
Po chwili już telefonował do pani Wandzi...
— Pani Wandziu, to było cudne...
— Co? — usłyszał zdziwiony głos. — Ze pan mi zalał winem

sukienkę?
Więc ona też nie! Pan Antoni gubił się w domysłach... Telefonował do wszystkich pań, które mogły wejść w rachubę, ale odpowiedź każdej usuwała wszelkie wątpliwości.
Więc kto tam rzeczywiście był?...
Pani radczyni?! 50-letnia pani radczyni?! Matka zamężnej córki i babka trójki wnuków?
Pan Antoni poczuł, że robi mu się słabo. Nie! To niemożliwe!
W tym momencie przy drzwiach rozległo się pukanie. Na progu stał pan radca.
Przeżalenie odebrało panu Antoniemu mowę! A więc jednak to była pani radczyni?! Co za skandal! Co za kompromitacja!
Radca pewno rozwiedzie się z żoną i będzie żądał, żeby pan Antoni, ratował jej honor i ożenił się z nią.
A więc on, świetnie zapowiadający się młody człowiek, zostanie od razu dziadkiem?!
Boże?! Co może narobić wódka dołana do piwa!
A tymczasem pan radca zamknął za sobą drzwi i uśmiechnął się dobrodusznie.
— No i jak się panu spało po wczorajszym szaleństwie? — spytał. — Ale też pan się uniół

na całego! He, he, he! I palto wziął pan moje zamiast swojej! He, he, he! W pańskim muśnięciem wracać do domu...
Pan Antoni teraz dopiero spostrzegł, że pan radca ma na sobie jego palto.
— Ba... ba... bardzo przepraszam — jęknął — my... myślałem, że to moje i wyjąłem z kieszeni...
— He, he! — śmiał się radca, patrząc na trzymany przez pana Antoniego przedmiot. — To moja żona ma taki głupi zwyczaj. Jak idziemy na bal, kładzie dwie pary, żeby się nie przeziębić. A po'em jedną parę zdejmuję w garderobie i wpycha mi do kieszeni palta.

PRZY BÓLACH
reumatycznych, artretycznych i nerwobólach stosuje się tabletki Togat. Togat stosuje się w dawkach po 2 tabletki 3 lub 4 razy dziennie. Togat jest dobrym środkiem przeciwbólowym - przynosi ulgę w cierpieniach.

uzywajcie mydła SHIRLEY GILFILLAN PARIS
zawiera ono olejki oliwkowe które udelikatniają cerę.
Shirley Temple gwiazda 20th. Century Fox.

Szewc udawał majora

i spędzał noce na hulankach ze „łotą młodzieżą”

Przed kilkoma tygodniami pojawił się w Wilnie pewien jegoś, który podając się za emerytowanego majora, Leona Romaszewicza, wkręcił się w szeregi tak zwanej złotej młodzieży i całe noce spędzał na hulankach, lub przy kartach.
Romaszewicz podawał swym nowym znajomym, że posiada wille w Druskienikach i majątek pod Białymstokiem, który przynosi mu dość duże zyski.
„Emerytowanemu majorowi” podwinęła się w końcu noga. Wynikła sprawa z fałszywymi weksłami i wówczas wyszło na jaw, że Romaszewicz jest szewcem i przez pewien czas był do zorca w Druskienikach, skąd musiał uciekać, popełniwszy

szereg oszustw na szkodę pensjonariuszek.
Sąd Okręgowy uniewinnił go wówczas z powodu braku dostatecznych dowodów winy, ponieważ na procesie poszkodowane cofnęły swe skargi.
Obecnie Romaszewicz wpadł po raz drugi. Wyjechał do Równego, gdzie pod pozorem ożenku wyłudził od Anastazji Pasiecznikówny 2000 zł. i garderobę, a następnie zbiegł do Wilna, gdzie go aresztowano.

szereg oszustw na szkodę pensjonariuszek.
Sąd Okręgowy uniewinnił go wówczas z powodu braku dostatecznych dowodów winy, ponieważ na procesie poszkodowane cofnęły swe skargi.
Obecnie Romaszewicz wpadł po raz drugi. Wyjechał do Równego, gdzie pod pozorem ożenku wyłudził od Anastazji Pasiecznikówny 2000 zł. i garderobę, a następnie zbiegł do Wilna, gdzie go aresztowano.

Ostatnia Nowość!

Automat kaliber 6 - cio mm. reputuje się przed strzałem, waży 215 gr., szerokość 70 mm., długość 100 mm. Wyrzucający sam gibzy po wystrzale. Huk ogłuszający. Zapewnia bezpieczeństwo osobiste w domu i w podróży. Cena złotych 695, 2 sztuki 1350, 8 strz. — 18, w/g rys. 35 — 100 szt. naboju syst. „Flobert” zł. 365. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy na listowne zamówienie, płaci się przy odbiorze. Adres: P. F. E. JAKUBIŃSKI, Warszawa, Leszno 60 O. W.

RADIO

NIEDZIELA, 27 LUTEGO
8.00 Największa Panna 8.05 Dzień nik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 10.30 Muzyka. 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu, 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 „Uleczony samobójca” — humoraska. 13.25 Muzyka obiadowa. 14.40 Przedstawiamy speakerów. 14.45 Audycja dla wsi: 15.45 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 16.05 Recital fortepianowy. 16.25 Utwory włoskie. 16.45 „Anielcio i życie” — powieść mówiona. 17.00 „Bawmy się wesoło” — podwieczorek taneczny dla młodzieży. 19.00 Teatr Wyobrazni: „Patent” 19.25 Znane orkiestry świata grają do tańca. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Transmisja skoków narciarskich na mistrzostwach świata w Lahti. 21.30 Muzyka taneczna.
WARSZAWA II
14.45 Płyty. 16.00 Felieton aktualny. 16.10 Zespół muzyczny. 16.58 Program na jutro. 22.00 Muzyka lekka. 24.00 Muzyka taneczna.

GIEŁDA

Wczoraj kursów dewiz nie notowano.
Tendencja dla pożyczek państwowych, dla listów zastawnych, dla akcji utrzymana.
Papiery procentowe: 3 proc. pożycz. prem. inwestyc. 22.75, 4 proc. państw. pożycz. prem. dolarowa 43.25, 4 proc. pożycz. konsolidacyjna (drobne) 67.50.
Akcje: B. Polki 112.00 (zmienne) 111.25; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 35.50; Węgiel 31.75; Lipcap 63.50; Stachowice 39.75; Zarardow 71.50.

CHOROBY PŁUC
Gruczoła płuc jest nieubłąganą i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwałczeniu chorób płucnych broachita uporczywego męczącego kaszlu, grypy itp. stosują pp lekarze **BALSAM TRIKOLAN - AGE** który, ułatwiając wydzielenie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

Zaburzenia ŻOŁĄDKOWE
ZIOŁA Z GÓR HARGU
DRA LAUERA
są przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszek przez regularne wypróżnienie.
ZIOŁA Z GÓR HARGU
DRA LAUERA
stosują się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą żołądek i bezbolesnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalają substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i otyłości.

TOMEK RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Zawistowski, przejęty rzekomym samobójstwem swej żony, odwiedził lekarza, który stwierdził, że może być mowa tylko o wstrząsie nerwowym, ale nie o samobójstwie. Po odejściu lekarza, pani Genia „poczuli” się lepiej.

Twarz Zawistowskiego rozjaśniła się. Podał jej jeszcze mleka i drżącym głosem powtarzał.

— Uspokój się, kochanie... Uspokój się... Wiem, żeś chciała mnie tylko wypróbować... Działalas tak rozmyślnie... Wybacz mi, żeś tak brzydko wobec ciebie postąpił...

— Wybaczam ci... — odrzekła, wdychając ciężko.

Sawicki spoglądał na tę scenę i z trudem powstrzymywał się od śmiechu. Uzmysłowił sobie w tej chwili, że człowiek jest jak piłka na falach napiętności. Oto piłka skacze w jedną, to w drugą stronę...

Komedia skończyła się w bardzo idylliczny sposób: Zawistowski wrócił do swych miodowych miesięcy. Tak, jak gdyby ślub ich odbył się przed kilku dniami. — Połochali się od nowa. Ta burza oczyszczała atmosferę ich codziennego pożycia.

Alb swoім postępowaniem uzyskał Sawicki jeszcze jedno: Zawistowski, zarówno pan Antoni, jak i pani Genia odnosili się teraz do Jadzi, jak rodzice do swego dziecka. Gdyby ktoś z boku przyglądał się stosunkom w ich domu, miałby podstawę do przypuszczenia, że Jadzia jest bliską krewną gospodarzy.

Sawicki był pełen podziwu dla matczynego, opiekuńczego stosunku pani Zawistowskiej do Jadzi. Sprawiało to wrażenie, jak gdyby chciała w ten sposób odpokutować swe winy wobec Jadzi. Nie przypuszczał, że jego „zemsta” odniesie tak wspierające skutki.

Jadzia czuła się z dnia na dzień coraz lepiej. Opuściła już łóżko i przesiadywała na krześle. Lekarz polecił, by Jadzia wyjechała z nadejściem wiosny na letnisko, gdyż choroba wyczerpała ją bardzo.

— Gdy wyzdrowieję — rozmyślała Jadzia — wyjadę od razu zobaczyć mego syna.

Powoli wracała do siebie. Tym bardziej, że pani Zawistowska pielęgnowała ją wyśmienicie. Czuła się już tak dobrze, że oświadczyła Sawickiemu:

— Powinniśmy pojechać dalej. Nie ma sensu pozostawać tu dłużej.

Sawicki chciał jednak, by wyjechała na pewien

czas na wieś. Płuca jej wymagają jeszcze świeżego powietrza, a dopiero wtedy może udać się za granicę...

Uważał, że jej obecny stan nie pozwala jej jeszcze odbyć podróży do Krakowa. Tym bardziej, że „szwarcowanie” się przez granicę związane jest z wielkimi trudnościami.

Jadzia zgodziła się na to w końcu i pewnego dnia, gdy w powietrzu unosił się już powiew wiosny, wyjechała bryczką w towarzystwie Sawickiego i pani Geni na wieś.

**

Dopiero po tym, gdy panią Sawicką zwolniono z więzienia, uzmysłowiła sobie, co się dzieje z jej byłym małżonkiem.

— Ach, tak, więc pan dyrektor, szanowany przez wszystkich obywateli, bogacz, wdał się z tamtymi ludźmi... Z tymi, co to rzucają bomby na cara... Ta dziewczka, która uwiodła jej męża, to niebezpieczna terrorystka, poszukiwana przez policję...

To jeszcze bardziej rozdrażniło jej ambicję. Gotowa była teraz oddać w ręce policji tę podłą dziewczynę, która zniszczyła jej ognisko domowe.

— Ach, gdybym się tylko dowiedziała, gdzie ona przebywa, natychmiast udałabym się do szefa ochrony i powiedziałabym mu wszystko. Zemściłabym się na moim podłym mężu. Co to za nikczemny człowiek...

Znajomi i kierownik fabryki zawiadomili ją, że Sawicki rzucił na łaskę losu swą fabrykę i uciekł z tą dziewczyną.

Pani Sawicka, obdarzona zmysłem kupieckim, zgłosiła się do fabryki, jako jej jedyna właścicielka. Zresztą, wobec tego, że mąż jej zniknął, miała ku temu zupełne prawo.

Być może, iż policja czyniłaby jej przeszkody w prawnym objęciu fabryki, ale pani Sawicka wzięła do pomocy swego kochanka, generała armii carskiej.

Poczęła rządzić się w fabryce, jak szara gęś: pierwszym jej zarządzeniem było obniżenie płac robotniczych.

W fabryce wybuchł, rzecz jasną, strajk; pani Sawicka podała policji nazwiska przewodców tego strajku, których aresztowano. Na ich miejsce przyjęto łamistrajków.

Pewnego dnia otrzymała pani Sawicka list: —

Gdy otworzyła kopertę i ujrzała nieznanego charakteru pisma, zdziwiła się bardzo. Nie mogła w pierwszej chwili rozpoznać, kto do niej napisał. Dopiero po przeczytaniu listu zdziwiła się jeszcze bardziej; ręce jej poczęły drżeć ze zdenerwowania.

Raz po raz czytała ten list. Po tym wbiegła do sypialni i rozbudziła swego kochanka, który smacznie spał.

— Aliosza, Aliosza! — poczęła go budzić.

Zaklął, zaspany i począł znowu chrapać.

— Niech cię licho porwie! — krzyknęła i wyszła z sypialni.

— Ach, tak, więc ten gagatek wraz ze swą ukochaną bawi teraz w Lublin... Trzeba o tym zawiadomić ochranę.

Czekała, aż zbudzi się. Chciała poradzić się go, co należy uczynić.

W końcu zbudził się, ziewając, w jedwabnym szlafroku wszedł do stołowego. Godzina była już pierwsza po południu.

— Aliosza! — przywitała go — Otrzymałam bardzo ważne wieści!

— Jakież to nowiny? — spoglądał na nią zdziwiony.

— Odnaleziono tę niebezpieczną terrorystkę...

— Jaką terrorystkę?

— No nie wiesz? Kochankę mego męża.

— Aha, no i co? Aresztowali ją?

— Ależ nie. Otrzymałam list od mej dalekiej krewnej z Lublina. Okazuje się, że ona tam jest wraz z moim byłym...

— Trzeba o tym powiadomić policję... Pokaż no mi ten list...

Pani Sawicka podała mu list.

— Nic nie rozumiem — oddał jej z powrotem — To namazane, a nie napisane...

Pani Sawicka przeczytała mu wtedy treść listu.

— Daj mi ten list, zobaczę się z Iwanowem i opowiem mu wszystko...

Ale gdy generał wszedł do łazienki, miała pani Sawicka jeszcze dość czasu, by zrozumieć, iż źle postępuje. Sumienie ją dręczyło.

— Co prawda, mąż ją porzucił, uciekł z jakąś niebezpieczną terrorystką, jest jednak wciąż ojcem jej dzieci, przeżył z nią szesnaście lat, a teraz nie ze swej winy ją opuścił... Zapewne nie ma nic wspólnego z tymi bandytami!... Jeśli odda go w ręce policji, wtedy nie będą się z nim patyczkować... Kto więc, wysła go na Sybir, na katorgę... A może powieszają go...

Sumienie poczęło ją trącić: co powie o tym, by nauczyć tę podłą terrorystkę. Chciałaby ją oddać w ręce policji. Ale jakżeby mogła oddać męża, oca swych dzieci oddać w ręce kata? A co stanie się, jeśli go powieszają?

Prawo jest przecież w takich razach bezlitosne.

Czy dzieci jej tego nie wypomną, że ich ojca zawiodła na szubienicę?!

(Dalszy ciąg jutro)

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNIEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Kibirow przekonał Sikorskiego, że musi usunąć się z obozu Selim-Chana. Mówił mu o tym, że Selim-Chan chce go posłać w pewnej sprawie do wsi jakiejś, i że będzie mógł z tego skorzystać i uciec.

— „Gdy będę mógł stąd odejść?” — nie może się Sikorski powstrzymać od radoznego okrzyku.

Wrażliwe ucho Kibirowa momentalnie uchwyciło tę radość, która brzmiała w głosie Sikorskiego.

„To tchórz... Jeszcze większy, aniżeli przypuszczałem!” — myśli Kibirow z pogardą. — „Jak on się cieszy, że stąd odchodzi... że będzie bezpieczny... A wszyscy w Groznych myślą pewnie z zachwytem o jego bohaterskim czynie...”

Kibirow nie daje jednak poznać po sobie, że rozumie prawdziwą pobudkę ustąpienia Sikorskiego. Boi się bowiem, że jeżeli obrazi Sikorskiego, ten się uprze i nie zechce opuścić obozu Selim-Chana, odpowiada więc rzeczowo:

— Myślę, że już jutro... Selim-Chan nie lubi odkładać roboty...

I rzeczywiście następnego dnia Selim-Chan zawładł do siebie „Ibrahima”.

— Ali już ci powiedział dokładnie, o co idzie, prawda?...

— Tak, Chanie, wiem już wszystko i dumny jestem, że od razu powierzasz mi jakąś robotę... — odpowiada Sikorski, którego Kibirow zdążył już poczuć, w jaki sposób ma się zachować wobec Selim-Chana.

— I wiedz o tym, że to nie byle jaka robotę, Ibrahime... — mówi dalej Selim-Chan. — Będziesz jakby pierwszym jasnym promieniem nadziei, który zawita do głodujących i chorych... — tu głos Selim-Chana nabiera jakiegoś specyficznego brzmienia, staje się głębszy, ogromnie uczuciowy. W aulach oczekują naszej pomocy, jak zbawienia... Nasi głodujący bracia... — mówi dalej Selim-Chan z błogą — wierzą w nas... We mnie i w moich dzigitów...

I nie wolno nam zawieść ich zaufania!... Nigdy!...

Stojący wokół Selim-Chana Czechenicy mają teraz twarze pełne uniesienia i wzniesłego wzruszenia.

Wszyscy oni uwielbiają swego Chana i wierzą z całego serca w wielkość jego i swego posłannictwa...

Kibirow ma uduchowioną twarz, jak każdy z Czechenów, już się przyzwyczaił do podobnych nastrojów... Ale Sikorski czuje się ogromnie nieswojo... Po raz pierwszy znajduje się w takiej sytuacji...

Wreszcie Selim-Chan powraca do sprawy wyśłania Ibrahima.

— Słuchaj, Ibrahime... — mówi, musisz to szybko zalać, jak najszybciej... Czerzbysz znajduje się dzień drogi stąd... Przypuśćmy, że u ciebie, jako u nowego, to potrwa trochę dłużej... Nie jesteś jeszcze przyzwyczajony do naszych marszów...

— To nie, Chanie... Mam mocne i zwinne nogi... — mówi Sikorski. — I u mnie dłużej nie potrwa...

— To dobrze... — uśmiecha się Selim-Chan, zadowolony z gorliwości tego nowego dzigitę. — Wobec tego najpóźniej za trzy dni powinieneś tu być z powrotem z odpowiedzią...

— Z pewnością będę, Selimie... — odpowiada Sikorski, a w duchu myśli z triumfem:

„Już ty mnie na oczy nie ujrzyś więcej, ty zbroju!”

— No więc idź i niech cię Allah ma w swojej opiece...

— Chanie, — odzywa się nagle Szamil. — A gdybym ja tak z nim poszedł?... On nie zna jeszcze tak dobrze drogi...

Sikorski i Kibirow zadrżeli...

„Zle!” — myśli Kibirow — „Trzeba ratować sytuację, nie wolno dopuścić do tego, żeby Szamil po-

szedł także... Jeżeli Selim-Chan się zgodzi, wszystko przepaść...”

— Trzeba dać nowemu dzigitowi okazję do wypróbowania swoich zdolności, Szamilu... — odzywa się „Ali”. — To nie sztuka, jeżeli ty go zaprowadzisz...

— Ali ma rację... — mówi Selim-Chan. — Idź sam Ibrahime i wracaj szybko... Pamiętaj, że oczekuję cię najpóźniej za trzy dni...

Sikorski i Kibirow oddychają z ogromną ulgą.

„Jestem uratowany!” — myśli Sikorski z radością.

Ponieważ Kibirow przez cały czas zamawiał się „Ibrahime”, przypadła mu w udziale misja wyprawienia Sikorskiego z obozu.

Skorzystał z tego, by odebrać jeszcze raz uroczystą przysięgę od Sikorskiego, że przed nikim nie zdradzi tajemnicy Kibirowa...

Gdy Sikorski odszedł, dla Kibirowa zaczęły się dni pełne napięcia i rozgorączkowania.

Wiedział, że w końcu Selim-Chan odkryje ucieczkę „Ibrahima”, a wtedy on, „Ali” będzie miał ciężką robotę... Będzie musiał użyć całego swego sprytu, by nie utracić zaufania Selim-Chana, by nie obudzić w nim żadnego podejrzenia...

Gdy po upływie trzech dni „Ibrahim” nie wracał, Selim-Chan zaczął się niepokoić...

— Co to może być?... Powinieneś już wrócić... — odezwał się Selim-Chan w gronie swoich ludzi.

— No, nie, Chanie... — odpowiedział mu Kadi. — Może u niego trochę dłużej potrwa...

— Ale wiesz, Kadi... mam jakieś złe przeczucie... — mówi znów Selim-Chan. — Jakby się miało stać coś złego...

— Przeczucia często mylą, Chanie... — odparł Kadi, znany z trzeźwości umysłu. — Zobaczysz, że jutro Ibrahim już tu będzie...

Ale gdy i nazajutrz nie było widać ani słyhać o Ibrahime, Selim-Chana niepokój zamienił się w silne podejrzenie.

— Nie podoba mi się ta cała sprawa... — mówił z tłumionym zdenerwowaniem w głosie. — Esaudzie! — zawołał, jakby się nagle na coś decydując.

Esaud stanął natychmiast przed Chanem.

— Weźmiesz najlepszego konika i popędzisz tak szybko, jak tylko potrafisz... Nie trać ani chwili czasu... Leć do Czerzbysz, do Hamana... Dowiedz się, czy był tam ktoś od nas...

Dalszy ciąg jutro

KRONIKA KRAKOWA

Z teatru im. J. Słowackiego.

W niedzielę popołudniu „Gałązka rozmarynu“.

W niedzielę wieczorem „Mężczy-
nom lepiej“.

TEATR BAGATELA

HALLO! TU „WESOŁE KOSZARY“

Jak z rogu obfitości posypie się ze
sceny Bagateli w dniu dzisiejszym
szczerozłoty humor.Nowa rewia pt.: „Wesołe koszary,
której premiera odbywa się dziś jest
uzbrojona w najnowszy broń jak
granaty humoru bomby śmiechu tan
ki satyry i farmaty muzyki.
Na ekranie pełen czaru film „Gwiaz
da Rivieri“

NIEBIESKI PTAK w Sali Saskiej.

Niebieski Ptak (Sinaja Ptica) Te-
atr szkiców artystycznych w języku
polskim i rosyjskim.Dziś i codziennie prezentuje prog-
ram Nr. 1 w Sali Saskiej ul. św. Jana
Początek przedstawień codziennie
o godzinie 8-mej wieczór.

REPERTUAR KIN:

ADRIA „Pościg za kawalerem“ i

„Bohaterowie morza“.

APOLLO Romans szulera.

ATLANTIC Yoshiwara i Panna Pio-
truś.

L. O. P. P. „Gdy kwitną bzy“.

MUZEUM: Cygańskie dziewczę“.

STELLA: Pogromcy indian.

SZTUKA Książę X.

ŚWIT Pieśniarz jej wysokości.

UCIECHA Michał Strogow.

WANDA „Zatańczymy“.

Radio

8.00 audycja poranna 8.30 pogadanka
dla rolników 9.00 nabożeństwo z
kościółka św. Krzyża w Warszawie.11.57 sygnał czasu 13.25 muzyka obia-
dowa 14.45 audycja dla wsi 16.05 re-
cital fortepianowy 19.00 premiera ko-
medii francuskiej 20.40 przegląd poli-
tyczny 23.00 muzyka taneczna z płyt

UJĘCIE GROźNEGO BANDYTY.

Wczoraj policja w Zabiem pod Ko-
lomyją ujęła bandytę Dmytra Ordyn-
czka, który ma na sumieniu kilka
morderstw i rabunków. Bandyta był
uzbrojony w dwa rewolwery i kara-
bin.

ZABIŁ NARZECZONĄ I SIEBIE.

Wczoraj rano w Gliwicach 24-letni
Henryk Kandzior zastrzelił narzecz-
oną swą 19-letnią Martę Krokówkę,
następnie w oczach jej rodziców wy-
strzałem z rewolwera odebrał sobie
życie. Powodem tragedii był sakaz ro-
dziców narzeczonej utrzymywania z
Kandziorem znajomości.SKAZANIE ADWOKATA NA 5 LAT
WIĘZIENIA.Na wyjazdowej sesji sądu apel. w
Katowicach na odbytej rozprawie w
Cieszynie skazany został adwokat dr.
Witold Elbenschütz na 5 lat więzienia
za szereg defraudacji i oszustw na
szkodę swoich klientów.Pierwszorzędny
Zakład Pogrzebowy
„CONCORDIA“
JANA WOLNEGOPL. SZCZEPAŃSKI 2. — TEL. 102-31
urządza pogrzeby od najskromniej-
szych do najwspanialszych, przepro-
wadza ekshumacje i przewozy zwłok
do wszystkich krajów.Mniej samotnym daleko idące
ustępstwa.TYLKO w jedynej pralni
„PERŁA“

10gr. Pranie kołnierzyka 10gr.

Czyszczenie ubrania
ZŁ 3.50Czyszczenie sukni
ZŁ 2.—Centrala: Kraków, Wolnica 8
Filia: Wrzesińska 1.Świątokradcy okradli kościół
O.O. Paulinów i klasztor S.S. Karmelitanek bosych
w KrakowieSąd krakowski rozpatrywał
wczoraj sprawę Stanisława i
Romana Kozaków z Krakowa,
którzy w dniu 23 kwietnia 1937
r. okradli klasztor księży Pauli-
nów, włamując się do kościoła
gdzie skradli wota i pieniądze
na łączną kwotę 750 zł.Dnia 9 maja 1937 r. wkradli
się oni przez okno do S. S. Kar-
melitanek Bosych, gdzie skrad-
li różne przedmioty kościelne
wartości 2.000 zł.Ponadto zasiedli na ławie oskar-
żonych Zofia i Bronisław
Kozakowie oskarżone o prze-
chowywanie tych rzeczy wie-
dząc o tem że pochodzą z kra-dzieży.
Sąd skazał Stanisława Koza-
ka na 4 lata więzienia, Romana
Kozaka na 18 mies. więzienia,
Bronisława Kozaka na 1 rokwięzienia, zaś Zofię Kozakową
uwolniono od winy i kary.Rozprawie przewodniczył s.
o. dr. Bobilewicz, oskarżał pro-
kurator dr. Merczyński.CAFE PATRIA KRAKÓW
DANCING PATRIA RYNEK GŁ. 22
OTWARCIE 1 MARCA 1938Sala bridgowa. — Czasopisma, ilustracje. — Codziennie od
godz. 21.30 dancing. — COCTAIL BAR. — Przygrywa pierw-
szorzędna orkiestra Gordon'a. W soboty, niedziele i święta five
o'clock od 17.30—20

Zabójstwo na weselu pod Krakowem

Na ławie oskarżonych w są-
dzie okr. karnym w Krakowie
zasiedli wczoraj Sylwester Pie-
trzyk Piotr Hirschfeld i Lud-
wik Kasprzyk oskarżeni o za-
bójstwo.Dnia 5 lipca ub. r. w Bilczy-
cach pow. Myślenickim wszyscy
oskarżeni przybyli na odbywa-
jące się wesele i bez żadnegopowodu wywołali bójkę odda-
jąc kilka strzałów z karabinu o
raz rewolweru raniąc w pierś
Andrzeja Pisarskiego który
przewieziony do szpitala w kil-
ka godzin później zmarł.Ponadto Pietrzyk i Kasprzyk
oskarżeni są o bezprawne no-
szenie broni.
Sąd skazał Pietrzyka i Hir-schfelda po 18 miesięcy więzie-
nia zaś Kasprzyka na 5 miesię-
cy więzienia za posiadanie bro-
ni.Rozprawie przewodniczył s.
o. dr. Bobilewicz, oskarżał pro-
kurator dr. Merczyński, bronili
adw. dr. Söhnel dr. Kruh i dr
Jan Woźniakowski.Sensacyjny proces cywilny Drobnera
contra dyr. banku gwarancyjnego
Adolfowi Hirschhautowi o odszkodowanie 220 tys. zł.W dniu wczorajszym sąd cy-
wilny rozpatrywał sensacyjną
sprawę w związku z aferą Tow.
Ubezpieczeń „Feniks“ przeciw
b. mężowi zaufania Adolfowi
Hirschhautowi o kwotę 220.000
zł. Drobner od roku 1918 pozos-
tawiał w stosunkach handlowychw Tow. Ubezp. „Feniks“, zafat-
wiając tej firmie interesy gieldo-
we, bankowe i komisowe na ra-
chunek firmy jako jej komisant.
W roku 1931 Drobner złożył To-
warzystwu swój depozyt na 5-0proc. długoterminową pożyczkę
wartości 22 miliony marek, która
to pożyczka skonwertowaną zo-
stała na 220.000 zł. Po zlikwidow-
aniu stosunków handlowych w
Tow. Ubezp., Drobner domagał
się zwrotu swojego depozytu i
wniósł skargę sądową i wówczas
wyplacono mu 3.500 dolarów.
Otrzymawszy częściowe zaspoko-
jenie, po jakimś czasie ponow-
nie domagał się wypłacenia re-
szty swojej należności i wów-
czas przybył do Krakowa głów-
ny dyrektor z Wiednia i według
zasadnień Drobnera wręczył
Hirschhautowi całą należność
należącą się Drobnerowi i pole-
cił mu wypłacić narazie 10 tys.
zł., resztę zaś po jakimś czasie.
Drobner otrzymał jednak tylko
7.700 zł. resztę zaś według do-
niesienia Drobnera Hirschhaut
zatrzymał dla siebie. Na piątko
wej rozprawie — pełnomocnik
Hirschhauta wniósł szereg zar-
zutów i celem zarekwirowania
różnych aktów rozprawę odro-
czono.Rozprawie przewodniczył s. o.
dr. Koniuszewski, powództwo
cywilne wytaczał adw. dr. Włady-
sław Rappaport.Walcowski z Krakowa zaliczony do
najlepszych hokeistów świata.Po zakończonych hokejowych mis-
trzostwach świata w Pradze, popular-
ny dziennik „A-zet“ podaje najpopu-
larniejszych i najlepszych graczy ca-
łego turnieju.Do najpopularniejszych i najlep-
szych hokeistów świata należy zali-
czyć: Anglika Kelly, Czecha Małecka
i Polaka Wołkowskiego z Krakowa.Jak wiadomo, Wołkowski należy
do Cracovii a był wychowankiem So-
koła krakowskiego.

WIELKA WYSPRZEDAŻ

POINWENTARZOWA

tylko w firmie J. DIENER Kraków
Szewska 20Wyroby fabryk znanych ze swej doborowej produkcji
jak „Ząbkowice“, „Zawiercie“, „Epiag“ Karlsbad i in.Serwis stołowy porcel. karlsbadzki na 6 osób (25 szt.) zł. 32.—
Serwis stołowy porcelanowy na 6 osób „ 22.—
Filizanki porcelanowe (6 sztuk) „ 1.20
Czajniki do herbaty porcelanowe „ —.30
Garnuszki porcelanowe „ —.20
Serwis do kawy porcelanowy (15 sztuk) „ 4.50
Garnitur do kompotu lub ciast (7 sztuk) „ 1.25
Zastawa szlifowana na 6 osób (25 sztuk) „ 8.50
Garnitur do likieru z tacą na 6 osób (8 sztuk) „ 2.50
Kieliszki do wina najnowsze fasony „ —.25
Szlanki (6 sztuk) „ —.40
Lampy elektryczne 4 płom. niki. „ 12.50UWAGA! Wyżej wymienione towary mimo nieby-
wale niskich cen są pierwszej jakości o czym można
się przekonać z łatwością, bez obowiązku kupna.
A zatem korzystajcie póki zapas starczy!Jeden z największych i nielicznych w Krakowie
KATOLICKICH sklepów odzieżowych jestCHRZEŚCIJAŃSKA WYTWÓRNIA KONFEKCJI
J. A. BORUCH, KRAKÓW

Ul. Jagiellońska 7 i św. Tomasza 9. Telefon 120 12

Na sezon wiosenny poleca gotowe i na miarę płaszcze i mundurki studenckie.
ubranka i płaszcze dziecięce. — Wielki wybór wiatrówek.UWAGA! Specjalny dział miarowy strojów damskich i męskich z materiałów
własnych i poręczonych! — Świetny modny krój. — Ceny bardzo przystępne.Aresztowanie robotnika
za morderstwo w Krakowie
Onegdaj został aresztowany
Krawczyk Jan, lat 24, robotnik,
zam. w Krakowie przy ul. Barakowej
L. 3 i jego brat Antoni Krawczyk,
lat 16, robotnik, za zabójstwo doko-
nane w dniu 24. II. br. na osobie
Edwarda Lepiarza, lat 28, robotnika,
zam. w Łęgu pow. krakowskiego, w
czasie porachunków osobistych przez
uderzenie cegłą w głowę skutkiem
czego Lepiarz dnia 25 bm. w szpitalu
św. Łazarza zmarł.ZGINAŁ pies biały szpic, suczka
bez pieczętki. Za sowitym wy-
nagrodzeniem odprowadzić.
Konarskiego 6 m. 1.W sporze o czynsz trzechkrotnie
uderzył właściciela siekierą w głowę.
Wczoraj Stanisław Plegza, lat 26
robotnik, zam. jako sublokator przy
ul. Barskiej 78, w czasie kłótni ude-
rzył siekierą trzykrotnie właściciela
mieszkania Franciszka Malisza, lat
51, robotnika, zadając mu ranę cę-
tą w przegubie lewej ręki, cętą ranę
na lewej nodze powyżej kolana, oraz
na lewym policzku. Malisz ujął się
do szpitala św. Łazarza, gdzie po na-
łożeniu mu opatrunku, pozostawiono
go opiece domowej.

MEBLE

lakierowane

kuchenne — przedpokojowe
dziecięce, nowoczesne mie-
szkalne pierwszorzędnej
jakości najtaniej
Kraków, Bracka 6 w podwórzu

ZE SPORTU

ZAWODY PLYWACKIE

W dniu dzisiejszym w basenie Y.
M. C. A. odbędą się ciekawe zawody
pływackie pomiędzy Wisłą a Craco-
wią.Będzie to walka dwóch rywali o
prym w pływactwie krakowskim.Ze względu na dużą ilość konku-
rencyj zawody odbędą się o godz. 9 i
minut 30 i 17.30Nowa sekcja lekkoatletyczna w Kra-
kowie.Znany działacz sportowy na tere-
nie Krakowa p. Włodzimierz Gura
honorowy prezes S. K. W. „Sparta“
organizuje w swym klubie sekcję lek-
koatletyczną którą w najbliższych
dniach ma zgłosić do K. O. Z. L. A.
aby w bieżącym sezonie wzięła ud-
ział w mistrzostwach.

POLSKA — NIEMCY

W dniach 23 - 25 b. r. w Warsza-
wie odbędzie się między państwowy
meczek tenisa Polska - Niemcy.

ZAWODY PIŁKARSKIE

W dalszym ciągu treningowych roz-
grywek w dniu dzisiejszym o godz.
11.30 odbędą się na boisku własnym
zawody przyczem drużyna ligowa Wi-
sły spotka się z S. K. S. Koroną.O tej samej godz. na boisku Craco-
vii odbędą się ciekawe zawody po-
między K. S. Byskawica ze Śląska a
Cracovią.Drużyna Śląska może się poszczy-
cić ostatnio dobrymi wynikami w
grach o puhar p. wojewody śląskiego
Grażyńskiego.O godz. 11-tej na boisku Garbarni
spotkają się Zwierzyniecki K. S.
Garbarnia.Pewną przed
brudem ochronąMYDŁO „CHF“
Z KORONĄ